

VECKOBLADET

2012:12

120413

INDISK MELA

Info om Indisk mela (festival) på lördag 14 april 2012 på konsthallen i Lund, kl 14-17. Samarrangemang mellan SASNET, konsthallen, kulturskolan och ABF i samband med den pågående spännande indiska konstutställningen (Social Fabric).

Bollywood-dans och teater av kulturskoleelever, föredrag om indisk textilkonst av Tania Alyhr från Konstfack i Stockholm, sång av nybildade indiska kören i Lund m m. Indiske ambassadören medverkar.

[Hela programmet »](#)

LÖRDAGSMUSIK

Helgeandskyrkan 14 april kl 17

"Våren"

Larsåke Sjöstedt, orgel

HELGEANDS FÖRSAMLINGSGÅRD

Café Torsdag 19 april kl 13.00

Sören Andersson från Johanssons Begravningsbyrå berättar om sitt yrkesliv som begravningsentreprenör. Sören har varit entreprenör i 26 år och anlitas ofta som föreläsare i begravningshistoria eller allmänna begravningsfrågor. Vi får en inblick i ett svårt arbete, som ändå skänker honom stor arbetsglädje genom att hjälpa människor. Vi får veta mera om hur de avlidna tas omhand och hur mötet med människor i sorg påverkat honom under åren. Vi får även veta mera om andra kulturers begravningstraditioner.

Torsdagskväll 19 april i Helgeand 19.00

Film: Tvivel

Två filmer under våren har temat katolska kyrkan och relationen mellan präster/nunnor och barnen i gudstjänsten/skolan. En sund kärlek mellan vuxen och barn – hur ser den ut? När blir relationen förvanskad till den vuxnes utnyttjande av barnet? När ska man hysa tvivel, när handlar misstankarna om skvaller och intolerans? Vad är mod?

I "Tvivel", som utspelas 1964 i en katolsk skola i Bronx i New York, börjar föreståndaren (Meryl Streep) fundera över den populära prästens (Philip Seymour Hoffman) relation med den ende svarte skolpojken.

VECKANS CITAT

Vapen är verktyg för att döda

Det är ett faktum som man oftast försöker sminka över i offentligheten, men när det ska göras affärer talar man klarspråk. I reklamen för stridsflygplanet Gripen på vapenmässan i diktaturen Qatar lyfte man fram att det garanterar en ”hög dödsratio”. SAABs marknadsföring av pansarvärnsroboten Bill 2 stoltserar med att den har ett läge för ”mjuka mål”, till exempel civila hus, bilar och folksamlingar.

Jonas Sjöstedt, (V) i en Brännpunktsartikel inför riksdagens debatt om vapenfabriken i Saudiarabien Svenska Dagbladet 11/4

SHIP TO GAZA KÖPER ESTELLE!

Vid en presskonferens i morgon onsdag 4 april kl 11 på Läntinen Rantakatu 67, Turku, Finland, kommer Ship to Gazas talesperson Dror Feiler att tillkännage inköpet av det finländska segelfartyget Estelle. Fartyget har sedan 1985 ägts av Eestaas Ltd, och använts för rättvis handel-sjöfart mellan Norden och Afrika. Det är traditioner som förvaltas väl av Ship to Gaza, som är ett ideellt och fredligt solidaritetsinitiativ som syftar till att upphäva den inhumana och illegala blockaden mot Gazas 1,6 miljoner invånare.

Estelle kommer att bli en nyckel i vårt kommande försök att bryta blockaden mot Gaza. 2012 blir tredje gången gillt. 2010 överfölls vår fredliga konvoj av en stor israelisk militärstyrka, som dödade nio av våra passagerare och skadade ett 50-tal. 2011 anslöt sig den hårt pressade grekiska regeringen till den israeliska blockadpolitiken och förbjöd våra fartyg att lämna grekisk hamn – helt i strid med internationell rätt och EU:s lagar. Ingen regering hördes protestera mot detta brott mot EU:s princip om den fria rörligheten.

2012 kommer Ship to Gaza, i samverkan med sina samarbetspartner i Europa, genomföra ett helt nytt projekt. Vi kommer denna gång att segla från Norden till Gaza via hamnar i Östersjön, Atlanten och Medelhavet. I varje hamn kommer det att arrangeras opinionsbildning, konserter och folkfester för att sprida kunskap om situationen i Gaza. Vi kommer att ha med oss en last av efterfrågade förnödenheter till de partipolitiskt oberoende organisationer i Gaza som vi samarbetar med. Många kommer ges tillfälle att följa med på en etapp i denna fredliga och solidariska frihetsseglat från Norden till Gaza. Färden kommer att ske med S/V Estelle och fullfölja fartygets stolta traditioner att segla för rättvis handel och mänskliga rättigheter.

Ship to Gaza-Sverige

www.shiptogaza.se

GUNNAR SANDIN 1940 - 2012 AV STEN HENRIKSSON

Att skriva om Gunnar Sandin, bortgången den 31 mars, i det Veckoblad han själv startade och ofta fyllde, är inte en uppgift för en enda person. Hans många roller och breda kontaktnät innebär att vi är många som kan bidra till bilden av hans verk. Jag tänker i all korthet nämna några av hans insatser.

En unik Skånekännare

Gunnar kom till Lund från Värmland och tog upp studier i historia, sociologi och, framför allt, kulturgeografi. Han skaffade sig en bred kunskap om samhälle, natur och näringsliv – han skrev trebetygsuppsats om markanvändningen vad gäller Skånes nerlagda järnvägar. Det innebar att han gick de gamla sträckningarna och det blev en del av hans väl mest kända kunskapsprojekt: rutorna. Den topografiska kartan över Skåne rymmer ca 11,000 kilometerstora rutor enligt UTM-systemet och Gunnar satte sig för att gående besöka samtliga. Han lyckades. För några år sedan återstod en handfull och de lät han vara. Finns det någon annan som har nått en sådan grad av skånsk lokalkännedom?

Järnvägsforskaren

Gunnar blev en av Sveriges främsta järnvägsforskare. Det är ett fält som domineras av hängivna amatörer som ofta skriver med bedövande detaljrikedom. Vad Gunnar gjorde var att integrera sina breda kunskaper när han skrev om järnvägar: det var lika mycket industri- och näringshistoria som godsvagnstyper och stationshusarkitektur och allt detta insatt i sitt sociala och politiska sammanhang. Boken om BLHJ (Bjerredsbanan) är ett bra exempel, hans genomgång av Piraten och järnvägarna i Piratensällskapets årsbok ett annat. Hans senaste järnvägsbok, ”Vägen till Citybanan”, kom i höstas och handlar om nord-sydförbindelserna genom Stockholm, ett nog så aktuellt ämne. Han var förstås också en centralperson i produktionen av den kraftfulla volymen ”Järnvägsdata. Med trafikplatser.”, där inte en hållplats lämnas oförtecknad.

Översättaren

Översättning av samhällsvetenskaplig litteratur var Gunnars yrkesverksamhet – jag tror det blev ett fyrtiotal böcker. Mest kända är kanske Manuel Castells tre volymer om informationssamhället för Daidalos, men de åtföljdes av arbeten för förlag som Ordfront, SNS, Arkiv, Gidlunds, Studentlitteratur etc. Inte minst har Gunnar uppmuntrat och stöttat andra att gå in på översättarbanan.

Den politiske slitvargen

Men det är som politisk person väl de flesta har uppfattat Gunnar. Hans uppväxt i arbetarsamhället Skoghäll lade väl en grund och han gick in i den vänstermiljö som växte fram i Lund under 1960-talet. Socialdemokratiska studentklubben var en början, men viktigare var nog den utomparlamentariska rörelsen. Senare blev dåvarande Vpk hans hemvist. Där fanns en tynande organisation men det blev 68-generationen som förde upp partiet på banan igen i Lund genom att appellera till nya grupper. De oortodoxa metoder som framför allt växte fram i Vietnamrörelsen kom att förnya och vitalisera det svenska politiska livet.

Idémakaren, organisatören

Och här utvecklade Gunnar det som kom att bli hans särprägel: uppfinningsrikedom, självförtroende, förmåga att ta och genomföra initiativ. Jaså, vi har ingen orkester till Vänsterns 1:a majtåg 1974? Då får vi skaffa instrument, träna folk och starta en egen blåsorkester – Gunnar rekryterade personligen halva orkestern. Jaså vi skulle behöva tillgång till vänsterlitteratur och – tidskrifter. Då får vi starta ett Bokcafé, Gunnar blev själv störste aktietecknaren. Jaså VPK:s tidningar är tråkiga medan de borgerliga tidningarna försöker tiga ihjäl oss? Då får vi starta en egen tidning, Veckobladet med 40 nummer om året och en prenumererad upplaga som tidvis nådde 900 ex. Är partiets valaffischer tråkiga och fula? Då får vi själva rita affischer och trycka dem med en hemmabyggt silkscreenpress.

Alltså, goda idéer är det många som har, men vilja och uthållighet är ovanligare. Inte sällan krävs också envetet och slitigt arbete. Gunnar tvekade aldrig utan införlivade bland sina visdomsord att politiskt arbete är i första hand en fråga om att gå och bära. Han blev en politikens slitvarg med en ovanlig medvetenhet om politikens och kulturens materiella sidor. Hans blygsamhet var stor och han skulle varit främmande för varje uttalande om sin egen roll, och politik är förvisso en kollektiv verksamhet, men jag menar att han blev den enskilt mest betydelsefulla personen för vänstern i Lund. Han undvek de officiella posterna och sade sig vara främmande för teoretiska spetsfundigheter men hans organisationsarbete har varit grunden för den politiska kultur som har fortlevt i Lund sedan 1970-talets början.

Musik och politik

Röda Kapellet får väl anses vara Gunnars älsklingsprojekt. Lundaborna kan på Mårtenstorget höra Debussy, Eisler och Lars-Erik Larsson blandade med kommunalpolitiska appeller. Orkestern har i samband med Kulturnatten bjudit på temakonsert och naturligtvis deltagit i ett stort antal arrangemang för solidaritets- och miljöarbete. Gunnar hjälpte också till att starta upp systerorkestrar i bl.a. Stockholm och i ett trettiotal år har dessa orkestrar inkl. vår danska systerorkester Røde Horn varje sommar ett orkesterläger under en vecka då vi spelar och utbyter erfarenheter.

Till allt annat har Gunnar sedan länge varit en varm Europavän. ”Marx skulle ha gillat EU” sa han inför EU-omröstningen. Hans ställningstagande gav upphov till hans sista politiska strider och vi är väl en del som inte följt honom på den punkten. Men visst vittnar det om hans självständiga och oortodoxa hållning.

”Don’t mourn, organize!”

Det är svårt för många av oss att vänja sig vid att Gunnar inte längre finns. Själv tänkte jag under den här påskens väder på de förbannelser över sur ved, isande vind och blötsnö på Linderödsåsen vi skulle ha kunnat utbytt under en påskvandring i år. Det skulle i så fall ha blivit den trettiosjunde i ordningen.

Vad ska vi då ta oss till? Ja, till minne av organisatören Gunnar skulle vi kunna följa Joe Hills kända uppmaning inför sin död: ”Don’t mourn, organize!”

GUNNAR SANDIN I KÄRT MINNE AV GÖRAN PERSSON

Att ge ut ett nummer av Veckobladet samma dag som Gunnar begravs känns märkligt. Det finns så många ord att välja på; sorgligt, hemskt, bedrövligt eller fördj.ävligt. Men för mig känns det just nu märkligt. Att veta, men ännu inte riktigt förstå att det aldrig mer ramlar ner en text, ofta med ett lätt oväntat innehåll, i mail-lådan.

Om uttrycket "någon att hålla i när det blåser hårt" varit sant så var det Gunnar för VB. En vanlig situation när vi tillverkade VB i pappersformatet: "Fan nu har jag ett sånt där hopplöst hål på sidan tre, för långt för en notis och för kort för en artikel", ropar redigeraren. Gunnar svarade helt kort, hur många tecken behöver du? Ingen suck, inget halvtrött "ta en bild så vi får gå hem nångång" utan helt kort. Hur många tecken?

Det finns så mycket jag skulle vilja skriva om Gunnar men det finns några som gör det alldeles utmärkt i veckans VB-nummer så jag skall nöja mig så här och låta Gunnar tala själv.

Gunnar skrev om så mycket, stora mängder värdefulla och insiktsfulla seriösa artiklar om vitt skiftande ämnen, hans kunskaper och minne var av oerhörd bredd.

Men jag tyckte alltid mest om de satiriska och lätt elaka alster han skrev under signaturen Grr, antalet r är här synnerligen viktigt! Elaka men alltid med en glimt i pennan som förlät det mesta, även hos de apostroferade. Här nedan följer två exempel från det tidiga 80-talet. Inte säkert att det är de bästa men de är BRA!

Golf

– Kungsmarken, hade Gustaf sagt alldeles bestämt när jag bett honom föreslå mål för vår söndagsutflykt. Men vilken sevärdhet hade han tänkt att vi skulle studera, undrade jag medan

jag cyklade ut på spåret. Moräner, rara örter, fossila åkrar?

– Överklassen, sa Gustaf. Bästa stället i stan att spisa ettorna. Och han förde oss till sextonde hålets green, där vi slog oss ner alldeles i kanten av det kortsnaggade, specialgödslade gräset.

Den förste spelaren var en ensam något knubbig man i nedre medelåldern, och hans gång blev något avvaktande när han fick se Gustafs osannolika kombination av oklanderlig linnekostym och störlhjälm. Men hans andraslag hade varit utmärkt, och det borde vara en lätt sak för honom att sänka putten. »Golf», sa Gustaf när den knubbiga höjde klubban »är en underbar sport, men läkarna har nog rätt i att den är överskattad som motion.» Märkligt nog blev putten alldeles sned. Gustaf sa inget mer, men såg mycket deltagande ut.

Sen var det den framgångsrike radiohandlaren med familj. »Det bästa är nästan att golfen är så demokratisk nuförtiden», menade Gustaf medan radiohandlaren stod och måttade. »Förr levde klubben verkligen upp till namnet Lunds Akademiska Golfklubb. Det är klart att det gav en viss stil åt det hela. men nog är det bättre med demokrati, att precis vem som helst får vara med.»

Man måste vara alldeles avspänd för att slå en rak putt, och radiohandlaren var nog inte alldeles avspänd. Hade han varit det skulle han inte ha morrat.

Kanske hade han något slags komplex för spelaren bakom, den bekante professorn. Att denne numera föredrog den friska golfbanan framför den kvava institutionen framgick både av hans djupa solbränna och excellenta spel, som mången yngre golfare hade anledning att avundas. Den betydligt

yngre, kvinnliga spelaren - institutionssekreterare? - i hans sällskap syntes också full av beundran. Professorn höjde klubban lätt för det avgörande slaget. »Golfen», sa Gustaf, »är en suverän tröstare. Hur många män har inte i den fått kompensation för sorger, besvikelser, impotens ... »

Professorn höjde åter klubban, betydligt högre denna gång. Jag förstod nu varför Gustaf bar störlhjälm.

Grr

VECKBLADSEXTRA
MIDVINTERLÄSNING

MELLANSKIKT ELLER MEDELKLASS

Redaktionen säger att den vill ha en extralång («och gärna självvironisk, sånt går all tid hem») betraktelse till VBs julläsning. Då blir det till att välja ett stort ämne. Jag tror jag tar mellanskikten.

Jag har aldrig träffat på begreppet mellanskikt hos Marx och Engels. Naturligtvis finns det nånstans hos dem, men frågan är vilken tysk term de använde. Skulle nog vilja ta reda på det, men blotta tyngden hos de 42 tjocka banden i *Marx-Engels Werke* överst på bokhyllan får mej att avstå. Tyvärr har jag aldrig haft råd med registerbanden.

Fast jag minns inte heller termen från det tidiga sextitalets föreläsningar. Då var det ännu bara tal om medelklass och socialgrupp 2. Det var knepiga begrepp som inte blev klarare av sociologernas utläggningar.

Men så skulle vi i statistiken lära oss vad ett fyrfältsdiagram är. Föreläsaren exemplifierade med Harry Martinsons indelning av medelklassen efter variablerna bildning och piano: medelklass med bildning och piano, medelklass med bildning utan piano, medelklass utan bildning med piano samt medelklass utan såväl bildning som piano. Med ens klarnade innebörden av de båda begreppen medelklass och fyrfältsdiagram.

Rolf Nilson (vpk) alluderade nyligen på Martinsons indelning i en reservation till kommunstyrelsen när borgarna ville dra in Linerofilialen. Han menade att fullmäktige-borgarna med både bildning och piano (läs Per-Håkan Ohlsson & Co) blivit överkörda av sina mer robusta och framför allt långt mer talrika kolleger.

Jag visade reservationen för en borgare jag känner. Han skrattade artigt men osäkert, vilket fick mej att tvivla på hans litterära bildning. (Men jag har sett hans piano!)

Nu kommer jag på vad Marx och Engels måste ha använt för term. *Zwischenlager*, naturligtvis.

Mellanskiktens medlemmar är ofta svårbestämbara. Har man en vag känsla av att nån tillhör mellanskikten, kan man alltså säga att han är så där lite *zwischen*.

För tretti år sen fanns i Lund ungefär lika många anställda i »industri och hantverk som i »förvaltning och offentlig servic«. En generation senare är de senare tre gånger så många, och gapet ökar i rask takt.

I denna snabba förändring ser man den materiella orsaken till den väldiga utbredningen i Lund av såväl termen som företeelsen mellanskikt. Den förklarar också varför den genomsnittlige mellanskiktaren är rätt ung. En traditionell samhällsvetare skulle tala om en

lokal ansvällning av yngre, bildad medelklass.

Med denna ansvällning har följt en rad intressanta bifemen, t ex VPK Lund.

Men det var inte detta jag skulle tala om. Utan om att jag älskar dessa mellanskikt och deras friska ombytlighet. Plötsligt blommar hela stan i violett. Plötsligt har alla

mellanskiktstjejer blivit vegetarianer och spelar flöjt. Plötsligt ska alla hälla mjölk i kaffet.

»De är ombytliga i politiken också», grymtade en partiveteran när mellanskikten i början av sjuttitalet fått upp ögonen för VPK.

»I dag röd, i morgon blå. De är av tvivelaktigt värde för partiet. Hellre mindre men bättre.»
(Det sista är en boktitel av Lenin. Partiveteraner citerar Lenin utan att ange källa.)

Han hade glömt, eller förträngt, att de hederliga arbetare som partiet bestod av under glansåren kring 1945 visat sej vara de verkligt ombytliga. Från ett val till ett annat halverades kommunisternas röstetal, för att i nästa val halveras en gång till. Och det bara för att Sovjetunionen gett »broderlig hjälp» åt ett land i Östeuropa.

Mellanskikten klarar av sånt mycket bättre. De är ofta, genom sin (ut)bildning och samhällsposition, överdängare på att rationalisera, dvs (bort)förklara saker.

Ta detta med Waldorf. När den lundensiske mellanskiktarens barn närmar sej skolåldern, inser han/hon ofta att det känsliga och i regel konstnärligt begåvade barnet riskerar att fara illa i den vanliga, rustika grundskolan. I stället hägrar den gamla byskolan i Hardeberga, där en tysk själavandringssekt huserar. Kommer barnet in där lämnar föräldern vanligen det ordinarie politiska livet för att i stället köra skolskjuts, ordna basarer, fixa utställningar, trycka på anslagsbeviljande skolpolitiker osv.

Det är klart att ungen utvecklas och trivs, omgiven av sociala likar och med helengagerade föräldrar och lärare. Men om ni ber den bildade medelklassföräldern förklara detta faktum? Då handlar det om undergörande Pedagogiska Alternativ, som uppmuntrar Personlighetens Fria Växt.

Så jag litar på mellanskiktarens förmåga att resonera bort politiska chocker.

Fast det är klart att VPK börjat förlora något av sin attraktionskraft hos de mottagligaste bland *zwischen-folket*. Tidens tecken tyder i stället på att de socialdemokratiska aktierna stiger.

Där kommer de att känna sej hemma. Skalar ni t ex från socialdemokraternas kommunfullmäktige bort gruppen av bastanta medelålders herrar som kommit upp den fackliga vägen och ofta sen 20-30 år har sin försörjning genom Rörelsen, hittar ni idel mellanskikt. Och SAPs stadsdelsmöten är lika präglade av mellanskikten och deras små bekymmer som nånsin VPKs.

Denna klassidentitet utgör den säkraste grunden för ett framtida fruktbart samarbete mellan de båda arbetarpartierna i Lund.

Det är klart att samhället rent objektivt klarar sej fint utan studiesekreterare, utredningsassistenter, organisationspsykologer och liknande. Men medge att Lund skulle vara bra mycket torftigare och tråkigare utan mellanskikten.

Jag älskar dem.

Grr

1975 STARTADE GUNNAR SANDIN VECKOBLADET AV GUNNAR STENSSON

Under decennier arbetade han varje vecka som redaktör, producent och distributör (tillsammans med vänner som Sten Henriksson och Göran Persson m fl) medan tekniken utvecklades från handvevad stencilapparat till dagens webbtidning. Han ingick i redaktionen för skriftserien "Lund sett från vänster". Han tog initiativet till blåsorkestern som först kallades "Lunds kommunistiska blåsorkester" men sedan fick namnet "Röda Kapellet", en anspelning på den underjordiska motståndsgrupp med samma namn som var verksam i Nazityskland. Han var med och startade Bok-kaféet i hörnet mellan Sankt Petri Kyrkogata och Winstrupsgatan.

Antonio Gramsci, den italienske tänkaren och marxisten, ägnade en 20-årig fängelsevistelse åt tankar om kulturens och det civila samhällets roll i samhällsutvecklingen. Peter Weiss behandlar kampen mot nazismen ur ett liknande perspektiv i Motståndets estetik.

Gunnar Sandin skapade ett lokalt estetiskt motstånd i Lund. Röda Kapellet bygger på gemenskap över partigränserna, på samarbete mellan professionella och amatörer och på offentlig aktivism.

1973 mördades Salvador Allende. FIB – Kulturfront avslöjade IB som spionerade på den svenska vänstern och samarbetade med CIA. KFML bytte namn till SKP. Gunnar var då vid pass 31 år.

1974 planerade vänstern i Lund en stor partipolitiskt obunden 1 maj-demonstration för Vietnam och för tryckfriheten. I februari inledde FNL-gruppen, FIB-Kulturfront, SKP och VPK förhandlingarna. Gunnar Sandin företrädde VPK. Själv representerade jag Lunds FNL-grupp. Det var mitt första möte med Gunnar Sandin. Lågmäld, skämtsam, skarp och skenbart enkel. Han såg ut ungefär på samma sätt som han gjorde hela livet, ögonen, munnen, skägget, kläderna. Flärdfri. Jag trodde han var äldre och mer erfaren än jag. I själva verket var han 7 år yngre. Under förhandlingarna var han i minoritet, hårt trängd. SKP:s inflytande i FNL-gruppen och FIB-Kulturfront var stort. Jag minns att han tidvis andades tungt. Han skulle få vänja sig vid att vara inopportun.

Förhandlingarna drog ut på tiden och förhandlingarna samlades flera gånger under våren. Någon vecka före 1 maj dök VPK Lunds ordförande Lars Bengtsson upp och meddelade kort att VPK beslutat att genomföra en egen partidemonstration.

Jag var besviken och jag tror Gunnar också var det.

”SÄPO:s 29 lögner” var titeln på en pamflett som DFFG gav ut på hösten samma år. Jag minns särskilt att SÄPO betraktade FNL som en terroriströrelse och beskyllde FNL-gruppen i Göteborg för att ha försökt genomföra ett terrordåd i hamnen genom att skicka en flotta med sprängmedel nedför Göta Älv. Vi kallade till gemensam manifestation på Stortorget en lördag i mitten av november. Regnet hällde ner den lördagen. De enda som kom var Gunnar Sandin och jag. Han skrattade mycket. Vi försökte få folk att köpa det genomblöta lilla häftet. Somliga delade vi ut gratis.

VPK/V har bytt partilokal flera gånger. När jag gick med i partiet 76 satt styrelsen i en liten lokal vid Sankt Annegatan, mitt emellan AF och Kulturen. Större delen av utrymmet upptogs av ett stort spelbord täckt med grönt tyg. Medlemsmöten hölls i hyrda lokaler i stan.

Valframgången 1976 gav partiet en rejäl ekonomi och gjorde det möjligt att flytta till Bredgatan 28. Där stannade vi till vid pass 92.

Flytten till Bredgatan var en enkel sak. Flytten därifrån blev ett storföretag. Vi hade samlat på oss en ansenlig mängd demonstrationsmaterial, trycksaker, möbler osv. Gunnar Sandin utförde ensam en stor del av det fysiska arbetet och organiseringen. En relativt stor utrensning av allt som funnits lagrat på vinden blev nödvändig. Vi ångrade en del av utrensningen efteråt.

Något år hyrde partiet lokal i ett rivningshus vid Trollebergsvägen innan vi flyttade till Svartbrödragatan. Åter tog Gunnar på sig en stor del av ansvaret och arbetet. Att bära, spika, trycka, organisera och distribuera var ett principiellt inslag i hans livsstil. Han ledde genom att göra, genom att arbeta. Andra fick hålla tal. Mycket arbete måste göras.

Det var roligt när många arbetade med de röda tygrullarna och det vita flieselinet (hur stavas det?) som skulle klippas till bokstäver och klistras på banderollerna.

Demokratifrågan var den centrala i Lund i slutet 1970-talet och början av 80-talet. Den sammanfattades i parollen ”Ingen demokrati utan socialism. Ingen socialism utan demokrati.” VPK:s beroende av Sovjetunionen och ”den reellt existerande socialismen” i de östeuropeiska satellitstaterna var politiskt och ideologiskt en skam.

Det fanns ett starkt missnöje med Lars Werners pragmatism. Den demokratiserings- process

som inletts av C H Hermansson på 60-talet hade gått i stå.

Gunnar Sandin hade ett vidsträckt nätverk och var respekterad i partiet. Jörn Svensson som eftersträvade en förändring besökte oss flera gånger. Missnöjet utkristalliserades i det Demokratimanifest som skulle antas vid partikongressen 1978. Motståndet blev för starkt och till vår besvikelse vek sig Jörn Svensson. Gunnar var som vanligt med vid kongressen och samlade information. Demokratimanifestet kom upp även vid följande kongress, men då i en betydligt tandlösare form.

VPK Lunds kamp för att frigöra VPK från Sovjetunionen kulminerade 13 december 1981 då Jaruzelski införde krigstillstånd i Polen för att krossa den fria fackföreningen Solidaritet. Lund bröt som lokalförening med Sovjetunionens kommunistiska parti och de östeuropeiska lydpartierna. Musen röt.

Valframgången 1979 blev en braindrain för VPK Lund. ”Det fanns i realiteten inte en beredskap för att gå in och ta ett ansvar för makten i kommunen”, skrev Sten Henriksson i ”Lund sett från vänster – 81”. Han beskriver förberedelserna inför intåget i kommunens alla organ: ”Stadsbibliotekets hörsal fick hyras och in tågade ett 60-tal nya förtroendevalda, ledamöter i stipendiekommittéer och sociala distriktsnämnder, brandstyrelse och teaternämnd och hade det bara funnits en hästuttagningsnämnd hade det säkert stigit fram någon stjärnögd suppleant därifrån också. Det var lite julafton över det hela, folk presenterade sig med namn och nämnd under fnitter, allt var lite lättamt och faktiskt också förvirrat.”

Gunnar rapporterade kontinuerligt i Veckobladet, som tillkommit just för att granska kommunalpolitiken, men undvek självklart att slösa sin tid i alltför tidskrävande nämndssammanhang.

Kärnkraftsomröstningen i mars 1980 blev kulmen på ett omfattande och tungt mångårigt opinionsarbete. Gunnar tryckte flygblad och partiets aktivister delade i alla Lunds brevlådor under några vinterveckor.

Gunnar såg den historiska och politiska utvecklingen ur ett långt perspektiv. Han läste och översatte både viktiga marxistiska tänkare och en rad böcker om den globala antiimperialistiska kampen. Det handlar om minst ett 40-tal volymer av författare som Noam Chomsky, Giovanni Arrighi, Fernand Braudel och många andra. En värdefull text om Israel/Palestina som han gjort tillgänglig för svensk publik är Susan Nathans ”Ett annat Israel”.

Alla minns väl perioden i slutet av 90-talet då han var intensivt sysselsatt med att översätta Manuel Castells epokgörande verk i tre mäktiga volymer om nätverkssamhällets framväxt. Det var en tid av växande turbulens inom partiet åren kring sekelskiftet. Gunnar var närvarande på mötena, men teg för det mesta och arbetade på sin stora översättning.

Sovjetväldets sammanbrott kom som en överraskning och stor vändpunkt 1989. VPK Lund som utstått mycket kritik för ställningstagandet 1981 glädde sig. Frigörelsen kom som en ny 68-situation. På Himmelska Fridens Torg demonstrerade de kinesiska ungdomarna hela våren för demokrati.

På morgonen den 4 juni öppnade pansarförsedda arméstyrkor eld mot demonstranterna. Gunnar Sandin tog omedelbart ett nytt initiativ genom att kalla till demonstration mot massakern. Han såg till att en vit banderoll med kinesiska skrivtecken tillverkades. En

demonstration som samlade cirka 800 deltagare tågade genom sommar-Lund någon vecka senare. Det var inte bara ett ställningstagande mot massakern utan också för den demokratiska revolutionen i Sovjetblocket.

”Vid pass 8000 rutor” är titeln på den vänskrift som utkom i samband med att Gunnar fyllde 50. Den syftar på att han ibland hävdade att han besökt varje ruta på Skåne-kartan. Intresset för det lokala var principiellt. All historia är lokal. All utveckling är lokal. All miljökamp är lokal. Men intresset var i högsta grad också en källa till lust och glädje. Under alla år drog han runt sina kamrater på längre och kortare vandringar i skilda miljöer. Senare år utsträcktes vandringarna till områden som alperna och Norditalien.

”Vägen till Citybanan. Spårfrågan mellan Norr och Söder under 150 år.” utkom för några veckor sedan. Den blev Gunnars sista inlägg i debatten om framtidens kommunikationssystem. Där beskriver han den lokala urbana utvecklingen i Stockholm ur ett historiskt och globalt perspektiv. I botten för Gunnars intresse för järnvägar och kollektivtrafik ligger hans livslånga miljöengagemang.

Idag är utbyggnaden av spårbunden trafik i och mellan städer en central politisk fråga i hela världen i samband med urbaniseringen, energikrisen och övergången från bilsamhället. Det är en stor förlust för alla att Gunnar med sin samlade kunskap inte får möjlighet att kontinuerligt bevittna och påverka den fortsatta utvecklingen.

VPK bytte namn till V, på initiativ från bl a Ulf Nymark. Partiet upplevde en storhetstid under Gudrun Schyman och nådde i slutet av 90-talet röstsiffror på 12 procent. Ingvar Carlsson ledde in Sverige i EU.

Gunnar Sandin arrangerade ett studiebesök i Strasbourg en junivecka. En stor grupp från Lund deltog. Jörn Svensson representerade V i EU. En ung America Vera-Zavala var assistent. Jag minns den varma afton då jag åt spagetti och drack vin på en uteservering tillsammans med Gunnar och Saima. De gamla husen speglade sig i kanalen.

Så kom 2000-talet. Nine Eleven. En fundamentalistisk kristen president ledde det västliga korståget mot en fundamentalistisk muslim, Usama Bin Laden. Religioner och kulturer drogs över en kam. Den som inte är med är mot. Hundratusentals människor miste livet. Politik och opinion präglades av medeltida barbari.

Med hjälp av röster från Ung Vänster (Gunnar Sandin använde uttrycket röstboskap) tog personer som kallade sig kommunister makten i V, Lund. En hierarkisk struktur etablerades.

V:s internationella utskott som i tre decennier ansvarat för solidaritetspolitik underordnades den nya styrelsen som underkände utskottets beslut att stöda en konferens om Togo med 10 000 kronor. Genom en insamling bland medlemmarna bestreds kostnaden. Partiets internationella arbete avstannade. Socialdemokraterna övertog ansvaret för Togo-gruppen som alltjämt är aktiv.

De nygamla kommunisterna underkände också Röda Kapellet som hade utvecklats till en bred vänsterinstitution. I stället försökte de bygga en ny kommunistisk blåsorkester. Kortlivad.

Veckobladet var en nagel i ögat. I brist på skrivkunniga kamrater försökte styrelsen gång på gång censurera tidningen. Slutligen beslöt medlemsmötet att lägga ner den.

Ledande vänsterpartister som Roland Andersson lämnade partiet i Lund. Utvecklingen var likartad i hela landet. Partiets röstandel minskade från 12 till 5 %.

Oron över det som skedde var stor. Organisationen Vägval Vänster bildades. Ledande oppositionella som Johan Lönnroth, Carin Högstedt i Växjö och många andra samlades i Gunnars och Anns och Thomas Schlyters hem på Östervångsvägen. Karin Svensson-Smith gick över till Miljöpartiet. Demokratisk Vänster bröt sig ur och ställde upp i kommunalvalet 2006.

Men Gunnar Sandin valde att stanna i Vänsterpartiet. Han fortsatte att delta i partiets möten och driva sin linje bland annat genom skarpa rapporter i Veckobladet som nu med större bredd och ökad kraft fortsatte som partipolitiskt oberoende vänstertidning sedan den befriats från den nygamla particensuren.

Gunnar såg till att Röda Kapellet blev en drivande kraft för politiskt samarbete mellan S, V, DV och MP på torgmötena inför valet 2010. Med valet av Jonas Sjöstedt, tidigare medlem i Vägval Vänster, till partiledare, har vinden kanske vänt i Vänsterpartiet.

Tältprojektet utanför AF under Kulturnatten kom att bli Gunnar Sandins sista kulturpolitiska initiativ. Jag och Elsa Grip, DV, var med då tältet restes av medlemmar från de tre andra vänsterpartierna: nya socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister. Löven susade i Lundagårds träd när starka armar lyfte det stora tältet och förankrade det i det hårda gruset. Under programmet senare på kvällen fungerade Hanna Gunnarsson (V) som konferencier och Claes Göran Jönsson (S) framträdde med sång. Gunnar gick och mös som han brukade. Han tog upp sin plånbok och betalade tältuthyren.

BORGERLIG U-SVÄNG OM CENTRAL BILPARKERING:

NYTT P-HUS I KVARTERET TEGNÉR AV ULF NYMARK

Den borgerliga majoriteten i Lunds kommun gör nu en helomvändning i frågan om ett nytt centralt beläget p-hus. Planerna på en p-anläggning i kvarteret Galten spolas och i stället sker en storsatsning på ett 7-vånings p-hus i det mera centralt belägna kvarteret Tegnér. Samtidigt kommer kvarteret norr om det nya p-huset att omvandlas. Den österrikiske gasmästaren Avril Pullson, i moderata kretsar oftast kallad Rorsmannen (eller helt enkelt HSS, Han Som Styr), har fått löfte om att här uppföra ett 16-vånings höghus med lyxbostäder och eleganta kontor. Huset kommer att heta DU, vilket lär vara en förkortning för ”demokratiskt underskott”.

Den befintliga bebyggelsen i dessa kvarter, dvs i huvudsak Kulturhistoriska museet, ska rivas och byggas upp på nytt på jordbruksmark intill Pilsåkerområdet, det s k Nya Lund.

Kulturhistoriskt arv

På en fråga från Sydsåkanska Degbladet om inte detta är att demolera det kulturhistoriska arv som finns samlat i Kulturkvadranten säger Bilvägsbyggnads-nämndens blå eminens, Kris Bilin, att den borgerliga majoriteten slår flera flugor i en enda smäll genom att på två ställen i staden Lund förena gammal och ny kultur.

Balanseringsprincipen tillämpas

”Ute i Nya Lund, som står för den nya och framåtsyftande kulturen kan vi hänga på lite gammal kultur för att skapa balans. Det är den s k balanseringsprincipen som tillämpas. Lunds

stadskärna, där gatunätet ursprungligen byggts för gång- och hästtrafik, vill vi nu göra mera attraktiv genom att framhäva den moderna transportkulturen – bilismen. Vi räknar med i storleksordningen 15 000 nya bilar per dag i stadskärnan”, säger Bilin till tidningen.

Övningsbana för cyklister

Det tryck som uppstår på ökad framkomlighet för bilar vid Pilsåker kommer man att möta upp genom att bygga en helt ny trafikanläggning vid Mobilierondellen. Det blir en flergrenad bilbro över rondellen - typ Segevång - med fyra filer i varje riktning, som oavsett trafikbelastning medger fortkörning i en hastighet av 50 km/tim över den tillåtna. Själva rondellen kommer inte längre att behövas för biltrafik. ”Vi kommer att bygga om den till en realitetsanpassad övningsbana för Lunds cyklister. Så de kan träna och vara väl förberedda för att färdas på verklighetens cykelbanor. Övningsbanan kommer delvis att i branta sluttningar ledas ner i en underjordisk tunnel, den kommer att förses med oväntade gupp och håligheter och tvära 90-graders kurvor, samt plötsliga slut på cykelbanan.”

LSS – nytt bolag

För att genomföra denna omvandling av Lunds stadskärna har kommunen tillsammans med den i Gent verksamma konsultfirman Belgian Blue Ltd bildas ett gemensamt bolag under namnet LSS, Lund Spallation Source. Bolagets namn torde anspela på konsekvenserna för stadskärnan. (Spallation är utrikiska och betyder ungefär ”splittring”)

Tumregel

”Kommer biltrafiken verkligen att öka så mycket att dessa satsningar behövs”, undrar Sydskånskans reporter. Härvid hävdar Bilin med emfas att frågan är bakvänt ställd. ”Vi som älskar biltrafik i centrum och externa köplador gör denna satsning just för att öka biltrafiken. Vi stödjer oss här på en gammal och synnerligen användbar tumregel bland samhällsplanerare: *’Vill du ha mera biltrafik, så planera för mera biltrafik’*. Det är det säkraste kortet i all samhällsplanering och får ”amen i domkyrkan” att framstå som en vild gissning”, avslutar Bilin sin tidningsintervju.

DET NYA SAMHÄLLET 7: ALKEMISTEN I TOMEGRÄND

AV ERIK KÅGSTRÖM

Ur eCat-bloggofären har jag inhämtat att en svensk vid namn J.Tandberg år 1927 lämnat in en patentansökan för en process där han sammanfört väte och palladium under tryck och därvid erhållit helium och ett överskott av energi i form av värme. Med andra ord hade han åstadkommit en kall fusion. De enda tandbergare jag kände till var en bandspelare och en boxare som förlorade en titelmatch mot Joe Walcott någon gång på fyrtioalet. Men tack vare Gunnar Sandins formidabla minnesbank vet jag nu vem denna J.Tandberg var. Eftersom han växte upp och studerade i Lund är han säkert bekant för många av Veckobladets läsare.

John Gudmund Tandberg föddes 1896 i Norderhov i Norge. Fadern var den norske lantbrukaren Gudmund Tandberg och modern var den lundensiska fotopionjären Lina Jonn. Då Tandbergs mor dog bara några veckor efter hans födelse sändes han av fadern 1897 till Lund för att uppfostras av sina ogifta mostrar Maria, Erika och Hanna. De tre kvinnorna var

både konstnärliga och för tiden radikalt lagda, varför John kom att växa upp i en relativt okonventionell miljö. Kontakten med fadern (som dog när sonen var 12) var mer sporadisk.

John Tandbergs forskningsintresse väcktes tidigt. Redan under tonåren hade han en eget kemilaboratorium i gårdshuset till familjens fastighet vid St. Tomegatan. Efter studentexamen valde han dock fysik för sina fortsatta studier och forskning. På Physicum i Lund fick han den blivande nobelpristagaren i fysik Manne Siegbahn som lärare och handledare. John var framgångsrik i sina studier och i sin forskning men han deltog också med liv och lust i studentlivet i Lund. Att han var en stor humorist omvitnas i Fredrik Tersmedens bok ”Humor i Lund”. Efter fil.lic. 1920 fick John en befattning som amanuens på Physicum.

År 1925 gifte sig John Tandberg med Cecilia Böös, dotter till Erik Böös, stadskomminister i Lund och hovpredikant, och Gerda Lindahl. Samma år blev John Tandberg ombedd av Electrolux att komma till Stockholm och ge synpunkter på det arbete som gjordes där för att omsätta von Platen-Munters kylningsuppfinring till en kommersiell produkt – ett kylskåp. Möjligen hade man haft problem med korrosion, ett område där Tandberg gjort viktiga forskningsinsatser. Ett besök i Stockholm planerat för ett par veckor kom att vara 37 år. Under resten av sitt yrkesverksamma liv var John Tandberg knuten till Electrolux. Han kände sig emellertid hela tiden som lundensare, hade kvar sin bostad i Lund och gjorde ofta hembesök. Efter pensioneringen flyttade han tillbaka till Lund.

En viktig anledning till att Tandberg valde att stanna kvar i Stockholm kan ha varit att Axel Wenner-Gren garanterade honom 200 000 kronor om året i bidrag till personlig forskning som han kunde bedriva i företagets lokaler parallellt med arbetet för Electrolux. Det gav honom möjlighet att fördjupa sig i partikelfysik och strålning. Han hade inspirerats av de resultat som uppnåtts av två tyska kemister – Fritz Paneth och Kurt Peters – som studerat absorption av väte i metallen palladium och sett anomal energibildning. Han arbetade på att förbättra deras resultat och det utmynnade bland annat i det till synes lyckade experimentet att slå samman väteatomer till helium med onormal energiutveckling i form av värme. Tandberg sökte patent på detta 1927. Patentansökan avslogs emellertid med motiveringen att det inte framgick hur någon annan forskare skulle kunna nå samma resultat med ledning av den försöksbeskrivning som fanns i ansökan. Man ifrågasatte sålunda reproducerbarheten av Tandbergs experimentresultat. Betydde detta att det svenska Patentverkets kortsynthet berövat mänskligheten möjligheten att redan då få tillgång till en energikälla som kan visa sig vara överlägsen fossil energi och fissionskraft både när det gäller tillgänglighet, miljöeffekter och kostnad? Det skulle dröja mer än ett halvsekel innan sådana förhoppningar tändes igen. Och då vid en presskonferens i Salt Lake City den 23 mars 1989. Mer om det i kommande nummer.

MEDBORGARLÖN DEL II AV ULF NYMARK

INGET VÄNSTERPROJEKT – MEN EN EFFEKTIV KVINNOFÄLLA

I en tidigare artikel (VB nr 11 för i år) presenterades medborgarlön (mb-lön) som ”en ovillkorlig basinkomst som ges alla utan krav på någon form av motprestation”. Det konstaterades i artikeln att de flesta som idag är beroende av sjukförsäkring, a-kassa,

försörjningsstöd etc ekonomiskt kommer att förlora om mb-lön införs på den "löne"nivå som anges, eller i varje fall antyds, av förespråkarna för mb-lön. I denna andra och avslutande del ska jag redogöra för finansieringen av mb-lön och för effekter på lönenivåer, jämställdhet med mera.

Finansiering ett mindre problem

Tvärtemot vad man i förstone skulle frestas att tro torde finansieringen av ett mb-lönesystem vara tämligen oproblematiske. Mb-lönen ska enligt tillskyndarna av reformen kunna finansieras genom att pengar från de nuvarande socialförsäkringarna och socialtjänsten slussas över till mb-lön.

Med en slopad sjukförsäkring, föräldraförsäkring, a-kassa och försörjningsstöd kommer stat och kommuner att göra ganska stora besparingar, eftersom mb-lönen – fortfarande enligt förespråkarna – ligger på en låg nivå. Därtill görs kraftiga inbesparingar på stats- och kommunalförvaltningar genom att Försäkringskassan, Arbetsförmedling och Socialbyråer i allt väsentligt skrotas.

Högre mb-lön?

Men, frågar man sej då: hur skulle det bli vid en högre mb-lön? Säj på nivån 12000-14 000:- (netto) per månad? Så länge ingen av Mb-lön-anhängarna mej veterligt förespråkade denna nivå är det ganska överflödigt att fundera över det. Men man kan nog vara säker på att antalet i arbete tämligen dramatiskt skulle minska, dvs att många i det som idag är låglönegrupper skulle välja att inte förvärvsarbeta. Därmed skulle skatterna för dem som är i förvärvsarbete behöva höjas påtagligt för att klara finansieringen av mb-lön och andra gemensamma angelägenheter. Vilket rimligen bör leda till att fler väljer att inte förvärvsarbeta vilket leder till ... osv. Kraftigt minskade skatteinkomster leder förstås till nedskärningar i de offentliga åtagandena: vård, skola, omsorg, infrastruktur, kollektivtrafik, miljöåtgärder ...

Press nedåt på lönerna

Om vi sålunda utgår från den (låga) lönenivå som förespråkarna utgår ifrån kommer detta att innebära en kraftig press nedåt på lönerna för dem som är i förvärvsarbete. En stor grupp arbetslösa kommer, för att höja sin inkomstnivå över den låga mb-lönen, att tendera att erbjuda sin arbetskraft till lönenivåer som ligger under den nivå som rådde innan mb-lönen införts. (En sådan press finns ju redan i dag i en mildare variant genom de försämringar av a-kassan som de borgerliga genomfört).

Ingen myndighetsbedömning

Här har jag då hittills bara berört de rent ekonomiska sidorna av mb-lön. Vilka icke-materiella fördelar skulle införandet av mb-lön få? Det är faktiskt lite svårt att se så många generella fördelar. En sådan fördel är förstås uppenbar: det är att ingen som blir sjuk eller arbetslös behöver utsätta sig för någon som helst myndighetsbedömning och ändå ha överlevnad (på en låg nivå) garanterad. Envar kan ju också, om ekonomin tillåter, till exempel ta sig ett friår när det passar.

Kvinnofälla

Nackdelarna är dock uppenbara, förutom att många, även de med relativt låga löner, får det kärvare ekonomiskt vid sjukdom eller arbetslöshet. Vänstern har ju med frenesi påpekat de

inlåsnings effekter som vårdnadsbidraget ger och betecknat detta som en kvinnofälla. Vårdnadsbidraget är på max 3000:-. En mb-lön på upp till tre gånger detta belopp kommer att öka kvinnofällans effektivitet i kubik jämfört med vårdnadsbidrag. Sannolikt blir mb-lön inte bara en kvinnofälla utan också en fälla för flyktingar, en fälla som blir ännu svårare att komma ur än de inlåsnings effekter som finns idag.

Inget vänsterprojekt

Ibland lanseras mb-lön som ett vänster- projekt. Må vara att en del anhängare betraktar sig som vänster. Men tanken på mb-lön finns i hög grad också inom borgerligheten. Så är t ex ultraliberaler och t.o.m. Centerpartiet varma anhängare av mb-lön. Centern lanserar sin variant som ”grundtrygghet”, medan ultraliberalerna i Liberaldemokraterna kallar sin modell för ”garantiersättning”. Tankesmedjan Liberalerna motiverar sin syn på mb-lön så här: ”Individen får ett generellt skydd av samhället och ekonomisk möjlighet att klara sitt livsuppehälle. Det är individen som skall ordna sitt liv och inte som nu där man lagt över ansvaret på samhället att ordna för individen. Det är upp till individen att hushålla med de ekonomiska stöd som samhället garanterar. Ordna bostad, mat, kläder och försöka få ett eget arbete.”

Nattväktarstat

Mb-lön är som jag hoppats framgått i högsta grad ett liberalt projekt. Drivs det under en vänsteretikett är det av en vänster som i praktiken gett upp kampen för ett meningsfullt arbete och meningsfull fritid. Som resignerat inför uppgiften att humanisera, ommodellera och förbättra de system vi har idag och som nöjer sig med att för alltid förbli en företeelse i politikens utmarker.

I själva verket skulle genomförandet av mb-lön leda till ultraliberalernas drömtillstånd: en nattväktarstat som utvidgat sitt ansvar en smula och ser till att medborgarna inte direkt svälter ihjäl. Denna moderna nattväktarstat kommer att kännetecknas av enorma inkomst- och klassklyftor. Införandet av medborgarlön skulle på inte särskilt lång sikt föra oss in i ett hårt och brutalt klassamhälle, där dagens orättvisor och klyftor jämförelsevis skulle framstå som försumbara.

EN SANSLÖS TID AV JÖRGEN L.

All heder åt Havängs Museiförening som tagit strid för spridda furuskogen på speciellt torrhedarna längs norra Österlenkusten. Länsstyrelsen i Skåne för nämligen sen ett antal år ett formligt krig mot furan som ska ersättas med "inhemska eller skånska trädslag" och ett antal reservat runt om i landskapet, har redan röjts. Beståndet nu gäller väl Ravlundafältet och förevändningen heter sällsynta svampar i dolda kampen bli kvitt om det nu är barrskog öht, utanför taigabältet. Nå, den var med när Stenshuvud blev nationalpark minns hur Runo Löwenmo, landskapsarkitekt och konsult åt staten ville röja väck arborétet på nordslutningen då fullt med "osvenska" trädslag. Landskapsarkitekter är befarat ett ruggigt släkte - i Lund bär omdaningen vid Stadsparken och på Domkyrkoplan vittne om vad händer när yrkesfolk med grandiosa och trendiga idéer, släpps lösa av politiskt valda ecclesiastiska och civila huvudmän, med kringskuret förstånd. En svårfattbar respektlöshet mot natur- och kulturvärden men starkt minnande om den modernitetshybris och överbefolkning som rev

väck medeltida kyrkobyggnadsarvet, under sena 1800-talet och kalhög naturen.

En annan icke lövbärande och därmed väl suspekt karaktärsväxt är enen som efterhand synbarligen försvinner från skånska betesreservaten. Nu kräver ju arten ett hårt betestryck att regenerera sig, menas kala fläckar men är enens smygande sorti oönskad? Om nu inte höga kvävenivåerna varstans i naturen spelar in. Så grova röjningen av barriärplanteringen samt speciellt rara och känsliga sandfånget vid Tyge å vilket förra sommaren gav vildcamping med husbilar och storbrasor med hyggesmaterialet. Vad är tanken och meningen? En smått överjordisk ekonisch som tagit decennier för naturen att gestalta - vem vill idag se spillrorna? För snart tio år kändes campingen långt borta då jag övernattade i sovsäck, vid åmynningen. Nu Svenssonbrackor överallt med gängse attribut och attityder, föga märkligt man önskar en långt magrare samhällsvariant - sen pandemin gjort väck med *Rattus Sapiens*, bland folk, ledare och hela nationer. Därpå gärna ett upplyst 1700-tals valfritt (...) styre - allt mer värdekorrupta och materialistiska folkväldet förtjänar en ände med sann förskräckelse.

Däremot kan flygsandsfältet intill Ängelholm gärna omgestaltas, diken med fulvatten och torra pinngrenar i trängsel skapar ställvis områden med obefintliga naturvärden där blott mygg trivs. Passande dock för (v)andrarlag att bygga ett naturide, i vintertid. Sen torr björkved inhandlats på macken invid - var inte med, läste blott om. Nästa gång med snö ska både byggas och eldas med, i förväg fällda pinneländet och i gläntan våren därpå sättas fur! Samt ask och i brasaskan hassel. Så är tanken - mennaturen styr vad går an. Viss jordförbättring? I somliga partier som vid skjutbanan återfinns flyttjord med annan jordmån och mer standardartad, hög vegetation med angeläget gallringsbehov. Man undrar hur långsiktiga skötselplanen ser ut - tanken bak reservat förutsätter ju nåt värt att bevara vilket finns i strandmiljön med gyllengula lite sträva sanden och dynpartiet samt i uppvuxna trädmiljön, bort mot Vegeån. Där ondulerade markskiktet bitvis blottlagts, om nu av pedagogiska skäl eller vad. Skapar på håll i varje fall en illusion av dagbrott med guldmineral men Kullens vackert och friskt rödstripiga surbergarter ju inom synhåll, så väl därav. Så bort mot Råbocka och järnvägskräken en föga tjusande skogsmiljö, med anorektiska granparodin bland annat. Vad göra - under goda borgerlighetens paradepok fanns försköningsföreningar, del av ett vittförgrenat och rikt civilsamfund som nu dränkts i void-konsumtion och allsköns snurra-runt intressen. Självskapat elände ersätter det naturgivna som vi slapp.

Till sist de dock numera patriotiskt helkorrekta lövträden. Dessa ger ett övermått av skugga och är i fuktmiljöer otrivsamma och dominerande, speciellt i flock med en undermiljö som gynnar blodparasiter. Även i stadsmiljö kan alléer med fördel besättas med gleskroniga välvalda barrträdsarter och minsann, sparades inte en rest av furuet invid forna Stadsarkitekt-paviljongen i skiftet mellan 80- och 90-tal en tid då lärdomstaden bidrog med många lyckade stadsförnyelser samt ännu inte blivit malign, till storlek och trafik med en alltmer bisarr, tidsenlig självsyn. För att återvända till Österlen borde lövträd beskäras eller avverkas inom Stenshuvud med kringområden, att skapa en allsidig och pluralistisk ekomiljö. Länsstyrelsen har att tillgodose olika intressen inom skötseln. Men tydligen består fixidéer kring renhet, inom flora&faunavård. Ja, vad sker egentligen i huvudet på en makthavande biolog? Amok bland värdena? Speciellt när vettdelen av allmänna opinionen samt antikvariskt sakkunniga är i underläge pga sanslösa tidsandan. Och vad gör man med en människosort som slutat sträva

efter det rätta och goda samt låter allsköns distraktioner fylla psyket och livet? Måtte amerikanska tidsåldern få ett abrupt slut. I utkanten av och centralt i Lund alltfler områden man skonar ögat och minnet tvingas ta del av. Fast bak Biblan en småclownig ljusglimt, inför våren mitt i samlade urbanelälandet. Hur tar man sig härifrån - och hur illa bortom skånska tillväxtbältet, där tigertänkande råder. Må man slippa destruktion för göra slut på ohållbarheten. Lever vi i yttre dagarna av nåt?

KULTURTIPS

Europol, Eurotrash, Eurosport,

Eurodisney,

Teatr Weimar den 31/3- 14/4 på
INKONST.

Fre 13 apr kl. 20:00. [Läs mer »](#)

La Traviata

Direktsänt från The Met på Biograf
Spegeln och Kino 14 april. Repris 15
april.

Lör 14 apr kl. 19:00. [Läs mer »](#)

Malmö Queer Filmfestival - MADAME X -invigningsfilm

Malmö Queer Film Festival 2012 på
Inkonst 13 april kl 19. [Läs mer »](#)

Tusen och En Natt

På Palladium 14 april kl. 14.00

[Läs mer »](#)

PSYKOTERAPI X5

I ett samarbete mellan Månteatern och
Institutionen för psykologi på Lunds
universitet presenteras fem fristående
iscensättningar. Där får vi titta in i det
slutna terapirummet och följa
behandlingen av Rickard, familjen
Jimenez, Morris, Linda och Gun, 10
februari - 13 maj

Fre 13 apr kl. 19:00. [Läs mer »](#)

KINO - Manon

Direktsänt från The Met på KINO i Lund 7
april. Repris 15 och 16 april.

Sön 15 apr kl. 13:00. [Läs mer »](#)

Kroke

på Moriska Paviljongen 15 april kl 19:00.

[Läs mer »](#)

Torsson

På Palladium 13 april kl 19:30.

[Läs mer »](#)

Malmö Akademiska Orkester

På Palladium 15 april kl. 16.00

[Läs mer »](#)

Bakverket

Urpreniär den 31 mars kl 14.00 på
Expressteatern. Spelas även den 14 april kl
14.00 & 28 april kl 14.00. [Läs mer »](#)

FILM & SAMTAL MED BIRGITTA STENBERG OCH REGISSÖRERNA

på Inkonst 16 april kl 18.00. [Läs mer »](#)

**Middag med... Demokratiminister
Birgitta Ohlsson**

17 april på Moriska Paviljongen
Tis 17 apr kl. 17:00 och 18:00.
[Läs mer »](#)

**I RECKON + CRAZY IN LOVE WITH
MR PERFECT**

Den 18/4 på Dansstationen, Palladium.
Ons 18 apr kl. 19:30. [Läs mer »](#)

Movements by Humans

Dansföreställning med Maria Carlsson och
Lea Dodik
Ons 18 apr kl. 19:00 [Läs mer »](#)

**Oslipat, med bland annat André
Wickström**

Internationell prägel på Malmös havigaste
ståuppkлубb. På Babel 18 april kl 20:00.
[Läs mer »](#)

**MACK 19/4 Kristoffer Appelquist,
Agneta Wallin**

stand-up på La Couronne
Tor 19 apr kl. 20:00. [Läs mer »](#)

Matkaravan

- smaka på våra nya matkulturer. guideade
turer runt Möllevångstorget.
Tor 19 apr kl. 16:00. [Läs mer »](#)

Scenario of love

Four Iraqi artists create an experimental
performance on Love and War in a
“Scenario of Love”. På Bastionen 19-21
april.
Tor 19 apr kl. 19:00. [Läs mer »](#)

Stanza 19/4

Legendaren Stig Larsson kommer till
Stanza för att framträda med Differnet,
dessutom ryska Olga Sedakova, tjeckiska
Petra Hulova och danske Morten
Søndergaard
Tor 19 apr kl. 20:00. [Läs mer »](#)